

Jasná Mary

ZENOVÝ MISTR SEUNG SAHN

Příběh zenového mistra Dok Sahna a příběh zenového mistra Gudžiho jsou velmi zajímavé. Dozvídáme se z nich, co je smyslem zenové meditace a zenového učení. Oba dva mniši byli velkými mistry súter. Oba dva dokonale porozuměli všem Buddhovým řečem. Rozuměli celé buddhistické tradici, chápali nejrůznější hluboké filozofie a všechny vynikající učitele. Ale když se jich někdo zeptal na jejich vlastní řeč, nedokázali nic říct. Nedovedli svou pravou přirozenost nikomu ukázat. Rozumět něčemu, to není ani dobré, ani špatné. Ale co jsi? To je velice důležité. Tam, kde leží tento bod, porozumění nedosáhne. Ani se o něm nedá dočíst v žádné knize. Dokonce ani samotný Buddha by vám ho nemohl dát. Je to proto, že naše pravá přirozenost leží před myšlením. Děláte-li zenovou meditaci, stane se tento bod velmi jasným a jeho zář všude pronikne. Dokáže cokoli.

Na Floridě mají psí závody. Můžete si vsadit na svého favorita; je to velice populární sport. Lidé přijdou na psí stadion, sázejí na chrtý, a když jejich pes zvítězí, vyhrají spoustu peněz. Je to velice prosté. Každý z vás si umí takové závody chrtů představit, ne? Psi vyběhnou ze startovacích boxů a vyrazí střemhlav po okruhu. Po vnitřním zábradlí zatím ujíždí elektrický králík. Není to opravdový králík, jen taková atrapa potažená králíčí srstí. Psi mají velmi dobrý čich a běží za tím, co jim voní. A tahle králíčí kůže je vodí po oválu stále dokola. Každý z těch psů si myslí, že když poběží jen o trochu rychleji, podaří se mu králíka chytit. Rychlost králíka přitom někdo hlídá a reguluje – běží-li psi ten den rychle, zrychlí ho, jsou-li pomalí, králík jede pomaleji. Stále je králík od psů na takovou vzdálenost, aby si mysleli, že se jim podaří ho chytit. Každý, doslova každý den běží psi po oválu, stále dokola. Závod po závodu, znovu a znovu za králíkem.

Až jednoho dne se stala na těch závodech na Floridě zajímavá věc. Byla tam jedna fenka, říkali jí Jasná Mary. Byl to velice rychlý chrt, a většinou také vyhrál, ale byl také velmi chytrý. Jednou odpoledne vyběhla Mary jako obvykle s ostatními psy z boxu. Králík si tiše vrčel a ujížděl po oválu a psi běželi stále rychleji za ním. Běželi, běželi, běželi – dokola, dokola, dokola. Každý den, někdy i několikrát, dělali totéž, znovu a znovu a pořád dokola. Běželi i dnes, jako obvykle. Honili elektrického králíka.

Najednou, uprostřed závodu, se Jasná Mary zastavila. Diváci na tribuně si stoupli a zamířili na fenku svůj dalekohled. „Co se děje?“ ptali se. „Co má ta čuba za problém?“ Někteří z nich vsadili na Jasnou Mary spoustu peněz, a měli strašný vztek. „Dělej! Dělej, ty pitomá! Co to s tebou je?“

Ale Jasná Mary se na několik okamžiků nepohnula z místa. Podívala se na tribunu. Podívala se na ohony ostatních psů, ženoucích se s největším vypětím

do nejbližší zatáčky oválu. A pak se podívala na králíka, jak se s vrčením posouvá za zatáčku a ujíždí stále dál. V tu chvíli na závodech všechno znehybnělo a ztichlo.

Najednou Jasná Mary přeskočila ochranné zábradlí, které udržovalo psy na dráze, a vyrazila jako blesk napříč prostorem uprostřed oválu. V pravou chvíli přeskočila ochranné zábradlí na druhé straně – a králíka chytila. Chňap! Cha cha cha cha cha!

Přesně taková je zenová mysl. Každý z nás v životě něco chce. Každý pouze následuje svou karmu. Následuje své myšlenky, své názory a věří, že to je opravdový život. Ale Jasná Mary je jako velmi pokročilý zenový student. Po mnoho let ji vedli jenom k tomu, aby běhala za králíkem. Každý den ji učili, že má běžet po oválu – pořád a pořád dokola. Ale ona se jednoho dne zastavila a podívala se na to zblízka. Přesně taková je i zenová praxe: zastavit se a podívat se zblízka, co se v životě děje. Pak něco jasně uviděla a prostě to udělala, na sto procent. Nekontrolovala uvnitř a vně. Uvnitř a vně se – bum! – staly jedním. To je zenová mysl. Je velmi prostá, víte?

– Přeložil Jiří Lněnička